

මානව සම්පත් අතිවර්ධන ආයතනය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාපතිවරයාගේ උපාධි පරීක්ෂණය - III කොටස - 2014/15

(ප්‍රථම කෙමේන්තර පරීක්ෂණය)

(පවත්වන ලද්දේ 2016 ඔක්තෝබර්)

BLE 302 - ජනගහන අධ්‍යයනය සහ මිනිස්බල සැලසුම්කරණය

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් :

- (1) ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- (2) කාලය පැය තුනයි. (03)
- (3) මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය ප්‍රශ්න අටකින් (08) සහ පිටු හතරකින් (04) සමන්විත වේ.
- (4) පිළිතුරු පත්‍රයේ සියලුම පිටුවල විභාග අංකය යොදන්න.
- (5) ප්‍රශ්න පත්‍රයේ යම් පිටුවක් හෝ කොටසක් පැහැදිලිව මුද්‍රණය වී නොතිබේ නම් කරුණාකර විභාග ඒ බව ශාලාධිපතිවරයා දැනුම් දෙන්න.
- (6) ගණක යන්ත්‍ර භාවිතා කළ හැක.

(01) (i) ශ්‍රම අධ්‍යයන ක්‍රියාවලිය තුළ ජනගහන අධ්‍යයනයෙහි වැදගත්කම උදාහරණ දක්වමින් පහදන්න. (ලකුණු 10)

(ii) ශ්‍රම වෙළඳපොළ විශ්ලේෂණය, මානව සම්පත ප්‍රශස්ත අයුරින් උපයෝගී කර ගැනීමට දායක වන අයුරු විමසන්න. (ලකුණු 10)

(02) (i) ජනගහන අධ්‍යයනය ආශ්‍රිතව ඉදිරිපත් වී ඇති න්‍යායාත්මක පසුබිම හා සංකල්ප දක්වන්න. (ලකුණු 10)

(ii) "ප්‍රජා විද්‍යා සංක්‍රාන්තිය රටක කාලානුරූපී ජනගහන තොරතුරු මැනවින් නිරූපනය කරවයි." ඉහත ප්‍රකාශය විමසන්න. (ලකුණු 10)

(03) (i) ජනගහන හා මිනිස්බලය ආශ්‍රිත දත්ත මූලාශ්‍ර නම් කරන්න. (ලකුණු 08)

(ii) ශ්‍රම අධ්‍යයනයේදී එම දත්ත මූලාශ්‍රවල වැදගත්කම විමසන්න. (ලකුණු 12)

(04) (i) "සංක්‍රමණ ක්‍රියාවලිය වඩා සංකීර්ණ වූ පිටි සංසිද්ධියකි". ඉහත ප්‍රකාශය විමසන්න. (ලකුණු 05)

(ii) පහත දැක්වෙන වගුව මගින් එක්තරා රටක i, ii, iii, iv වන කළාප 4ක් සඳහා ජනගහන තොරතුරු නිරූපනය වේ. එම දත්ත භාවිතයෙන් පහත දැක්වෙන මිණුම් ii හා iv කළාපයන් සඳහා පමණක් ගණනය කරන්න.

- ඇතුළු සංක්‍රමණ අනුපාතිකය.
- පිට සංක්‍රමණ අනුපාතිකය.
- ශුද්ධ සංක්‍රමණ අනුපාතිකය.
- දළ සංක්‍රමණ අනුපාතිකය.
- පිට කාලීන අසංක්‍රමණිකයන් සංඛ්‍යාව.

දැනට පදිංචි ප්‍රදේශය	උපන් ප්‍රදේශය			
	i	ii	iii	iv
i	465	568	328	490
ii	372	442	435	560
iii	128	565	560	375
iv	235	327	690	650

(ජනගහනය දහස් වලිනි.)

(ලකුණු 10)

- (iii) පහත දැක්වෙන දත්ත මගින් වික්තරා ප්‍රදේශ දෙකක අන්තර් සංගණන කාල පරාසය තුළ ජනගහනයේ වෙනස්වීම තීරුපනය වේ. එම දත්ත භාවිතයෙන් අභ්‍යන්තර ශුද්ධ සංක්‍රමණය ගණනය කරන්න.

	ප්‍රදේශය	
	A	B
අවසාන සංගණනයෙන් වාර්තා වූ ජන සංඛ්‍යාව (2011)	475 860	896 760
අවසාන සංගණනයට පෙර සංගණනයෙන් වාර්තා වූ ජන සංඛ්‍යාව (2001)	695 420	576 239
සංගණන දෙක අතර තුළ වාර්තා වූ උපත් සංඛ්‍යාව	218 650	387 474
සංගණන දෙක අතර තුළ වාර්තා වූ මරණ සංඛ්‍යාව	96 750	196 972

ඉහත සංක්‍රමණ දත්ත වලට අනුව A හා B ප්‍රදේශවල ජනගහන ලක්ෂණ විමසන්න.

(ලකුණු 05)

- 05) i පහත සඳහන් වගුව මගින් A නම් වූ රටෙහි 2014 වර්ෂය සඳහා ජනගහනයෙහි සාථලයතා තොරතුරු තීරුපනය වේ. එම දත්ත භාවිතයෙන්,

- දළ උපත් අනුපාතිකය.
- වයස් විශේෂිත සාථලයතා අනුපාතිකය.
- මුළු සාථලතා අනුපාතිකය ගණනය කරන්න.
- වයස් විශේෂිත සාථලයතා චක්‍රය නිර්මාණය කරන්න.

(ලකුණු 10)

ස්ත්‍රී ජනගහන වයස	ස්ත්‍රී ජන සංඛ්‍යාව (දහස්)	සජීවී දරු උපත් සංඛ්‍යාව
15-19	2100	68975
20-24	1675	177965
25-29	1650	243860
30-34	1559	186096
35-39	1668	96878
40-44	1634	30860
45-49	1286	2868

මධ්‍ය වාර්ෂික ජන සංඛ්‍යාව (දහස්) = 47896

- (ii) ජනගහන අධ්‍යයනයේදී හඳුනාගත හැකි සාථලයක විශේෂ නම් කරන්න.

(ලකුණු 05)

- (iii) රටක සාථලයක මට්ටම විනිශ්චය කිරීම සඳහාම කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම පහදන්න.

(ලකුණු 05)

06.

- (i) "මර්තයක අධ්‍යයනය රටක ජනගහනය පිළිබඳ කැඩපතක් මෙන් ම මිනිස්බල සැලසුම්කරණය වෙනුවෙන්ද උපකාරී වේ." ඉහත ප්‍රකාශය උදාහරණ සහිතව විමසන්න.

(ලකුණු 10)

- (ii) එක්තරා ප්‍රදේශයක 2011 වර්ෂය සඳහා වාර්තා වූ ජනගහන තොරතුරු පහත වගුවෙන් නිරූපනය වේ

වයස් කාණ්ඩය (අවුරුදු)	මධ්‍ය වාර්ෂික ජන සංඛ්‍යාව		වාර්ෂික මරණ සංඛ්‍යාව	
	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
10 අඩු	14882	16780	2185	368
1 - 9	132106	139760	86	98
10 - 19	165154	186280	92	150
20 - 29	210180	268294	153	379
30 - 39	166741	187580	180	830
40 - 49	137480	156780	350	1250
50 - 59	103020	128790	675	1750
60+	128966	109260	4960	5765

- iii ඉහත දත්ත ඇසුරින්,

- දළ මරණ අනුපාතිකය.
- ළඳුරු මරණ අනුපාතිකය.
- වයස් - ප්‍රමිතිර් විශේෂිත මර්තයක අනුපාත ගණනය කරන්න.
- එම රටෙහි මර්තයක රටාවන් පිළිබඳ කෙටියෙන් විමසන්න.

(ලකුණු 10)

07 i.

පහත දැක්වෙන වගුව මගින් X නම් වූ රටෙහි ජනගහන තොරතුරු පිළිබිඹු වේ.
විම දත්ත භාවිතයෙන්,

a. ජනගහනයේ වයස් ප්‍රමිතිර් ව්‍යුහය නිරූපිත පිරමීඩය නිර්මාණය කරන්න.
(ලකුණු 05)

b. ළමා යැපුම් අනුපාතය, වැඩිහිටි යැපුම් අනුපාතය හා මුළු යැපුම් අනුපාතය ගණනය කරන්න.
(ලකුණු 05)

වයස් කාන්ඩය	ජනගහන (දහස්)		
	ස්ත්‍ර	පුරුෂ	එකතුව
0 - 4	895	950	1845
5 - 9	878	921	1799
10 - 14	905	895	1800
15 - 19	935	899	1834
20 - 29	857	856	1713
30 - 39	705	783	1488
40 - 49	681	789	1470
50 - 59	768	957	1725
60 - 69	684	808	1492
70+	1235	968	2203

ii. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයේ වයස් ප්‍රමිතිර් ව්‍යුහය ආශ්‍රිත අතීත, වර්තමාන හා
අනාගත තත්වය විමසන්න

(ලකුණු 10)

8. පහත සඳහන් මාතෘකා 04ක් පිළිබඳ කෙටි සටහන් ඉදිරිපත් කරන්න.

i. ශ්‍රී ලංකාවේ මිනිස් බල සැලසුම්.

ii. ඌණ සේවා නියුක්තිය.

iii. නියැදි සමීක්ෂණ.

iv. ජාත්‍යන්තර ශ්‍රම සංක්‍රමණ.

v. මර්ත්‍යතා විභේදන.

vi. වයස් ප්‍රමිතිර් ව්‍යුහය

(ලකුණු 05X04=20)